

T.C.

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

ZÜBEYDE HANIM SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

KLİNİK UYGULAMA I-II DERSLERİ UYGULAMA REHBERİ

**Rehber Eğitim Öğretim Komisyonu ve Klinik Uygulama Komisyonu Üyeleri tarafından
hazırlanmıştır.**

Eğitim Öğretim Komisyonu:

Prof. Dr. Semra KOCAÖZ (Başkan)

Prof. Dr. Figen İNCİ

Prof. Dr. Hanife ÖZÇELİK

Doç. Dr. Ayşe TOPAL HANÇER

Doç. Dr. Ferdane KOÇOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin UĞURLU

Dr. Öğr. Üyesi Rabia ATILLA

Öğr. Gör. Özlem TEKTAŞ

Öğr. Gör. Hatice ÖNAL

Klinik Uygulama Komisyonu

Doç. Dr. Nalan GÖRDELES BEŞER (Başkan)

Doç. Dr. Ayşe TOPAL HANÇER

Doç. Dr. Ferdane KOÇOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Nesibe Sultan ÇINAROĞLU

Değerli Öğrencimiz,

Klinik Uygulama I ve Klinik Uygulama II dersleri, öğrencilerin hemşirelik eğitimi sürecinde edindikleri mesleki bilgi, klinik beceri ve profesyonel tutumları uygulama alanına aktarabilmelerini desteklemek amacıyla yapılandırılmıştır. Ders kapsamında; birey, aile ve toplumun sağlık gereksinimlerini kanıta dayalı hemşirelik yaklaşımı doğrultusunda değerlendirebilme, holistik bakım anlayışı ile bakım sürecini planlama, uygulama ve bakım sonuçlarını değerlendirebilme yeterliliklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca öğrencilerin; eleştirel düşünme, klinik karar verme ve problem çözme becerilerini etkin biçimde kullanabilmeleri, multidisipliner iş birliği geliştirebilmeleri, mesleki uygulamalarını etik ilke ve yasal sorumluluklar doğrultusunda sürdürebilmeleri beklenmektedir. Bunun yanında, sağlıklı/hasta bireyler, aileler ve sağlık ekibi üyeleriyle etkili iletişim kurabilmeleri, yaşam boyu öğrenme yaklaşımını benimseyerek mesleki gelişimlerini sürekli desteklemeleri dersin temel kazanımları arasında yer almaktadır.

Bu rehberde, Klinik Uygulama I ve Klinik Uygulama II derslerinin yürütülmesi ve değerlendirme sürecine ilişkin açıklamalar ile kullanılacak form ve değerlendirme araçlarına yer verilmiştir.

Uygulama sürecinde sizlere, ilgili anabilim dalında görev yapan öğretim üyesi/elemanı ile klinik uygulama alanından sorumlu klinik rehber hemşire tarafından akademik ve mesleki danışmanlık sağlanacaktır.

İÇİNDEKİLER	Sayfa No
Dersin Amacı	
Ders İçeriği	
Dersin İşleyişi	
Dersin Öğrenme Çıktıları	
Dersin Uygulaması	
Dersin Değerlendirilmesi	
Değerlendirmede Kullanılacak Formlar	
Klinik Uygulama I ve Klinik Uygulama II Dersleri Rotasyon Planları.....	

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, öğrencinin birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini belirleyerek eğitim sürecinde kazanmış olduğu kanıt temelli mesleki bilgi ve klinik uygulama becerisi ışığında, holistik bakım anlayışı ile eleştirel düşünme ve klinik karar verme doğrultusunda hemşirelik sürecini planlayabilme, uygulayabilme ve sonuçlarını değerlendirebilmesini sağlamaktır. Ayrıca mesleki uygulamaları etik ilkeler ve yasal düzenlemeler çerçevesinde sürdürebilme, sağlıklı/hasta birey ve ailesiyle etkili iletişim kurabilme, sağlık profesyonelleri ile ekip işbirliği yapabilme ve yaşam boyu öğrenme bilinciyle mesleki gelişimini sürdürmesi hedeflenmektedir.

Ders İçeriği

Bu dersin içeriği; öğrencilerin lisans eğitiminin altı yarıyılı süresince edindikleri teorik bilgi ve klinik uygulama becerilerini kamta dayalı bilgiler ışığında koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici sağlık hizmetleri uygulama ortamına aktararak mesleki deneyim kazanmalarını kapsamaktadır. Ders içeriğindeki klinik uygulamalarda öğrenciden mesleki etik ilke ve sorumluluklara uyması, hasta ve çalışan güvenliğini sağlaması, multidisipliner ekip çalışması ve etkili iletişim becerilerini kullanması beklenmektedir.

Dersin İşleyişi

Bu ders kapsamında öğrenciler, Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Hemşirelikte Yönetim alanlarında klinik uygulama yapar. Sekiz anabilim dalına ait dersler, dörder dersten oluşacak şekilde iki ayrı uygulama paketi (Grup 1 ve Grup 2 ders paketleri) hâlinde düzenlenir. Klinik Uygulama I ve Klinik Uygulama II dersleri kapsamında her iki uygulama paketi de güz ve bahar dönemlerinde açılır. Öğrenciler, öğrenci işleri otomasyonu (OGRİS) üzerinden her dönem yalnızca bir uygulama paketi seçebilirler. Birinci dönemde seçilmeyen uygulama paketinin, ikinci dönemde alınması zorunludur. Örneğin, birinci dönemde Grup 1 paketindeki dersleri alan bir öğrenci, ikinci dönemde Grup 2 paketindeki dersleri almakla yükümlüdür. Seçilen paket kapsamındaki derslerin uygulamaları; Klinik Uygulama I ve Klinik Uygulama II derslerinin her biri için 14 haftalık süreçte, 4-3-4-3 haftalık rotasyonlar şeklinde yürütülür.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1. Sağlıklı/hasta birey, aile ve toplumun sağlık bakımı gereksinimlerini holistik bakım anlayışı doğrultusunda değerlendirir.
2. Sağlık bakım gereksinimlerinin karşılanmasında problem çözme, eleştirel düşünme ve klinik karar verme becerilerini kullanır.
3. Hemşirelik bakımına yönelik hemşirelik sürecini kanıta dayalı güncel bilgiler doğrultusunda planlar, uygular ve değerlendirir.
4. Mesleki uygulamalarını etik ilkeler ve yasal sorumluluklar çerçevesinde yürütür.
5. Bakım sürecinde birey, aile, toplum ve sağlık ekibi üyeleriyle etkili iletişim kurar.
6. Yaşam boyu öğrenme yaklaşımını benimseyerek mesleki ve teknolojik gelişmeleri takip eder.

Dersin Uygulaması

Öğrenci klinik uygulama derslerine, ilgili eğitim öğretim yılının güz döneminde “Klinik Uygulama I” ve bahar döneminde ‘Klinik Uygulama II’ dersini seçip kayıt yaptırarak devam eder.

1. Klinik uygulama derslerinin günleri ilgili öğretim yılında belirlenir. Öğrenciler 20..-20.. eğitim-öğretim yılının güz ve bahar dönemlerinde klinik uygulamaya çıkarlar. Klinik uygulamalar haftada 32 saat uygulama ve 2 saat teorik ders olacak şekilde planlanır. Uygulamalar haftada 4 gün yürütülür.
2. Dersler Zübeyde Hanım Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü bünyesinde yer alan 8 anabilim dalı (Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Hemşirelikte Yönetim) uygulamalarını içerir.
3. Klinik uygulama derslerinin uygulama alanları ilgili anabilim dalı tarafından belirlenir. Resmi yazışmalar uygulama koordinatörü/komisyon/bölüm başkanlığı/dekanlık tarafından yürütülür.
4. Klinik uygulama dersleri için dersi alan öğrenciler Grup 1 ve Grup 2 olarak 2 farklı gruba ayrılır.
5. Öğrenciler güz/bahar döneminde 14 haftalık sürede gruplar arasında 4 rotasyon (4-3-4-3 hafta şeklinde) yapar.
6. Her anabilim dalından bir kişi klinik uygulama dersinin koordinatörü olarak belirlenir.
7. Uygulama sorumlu öğretim üyesi/elemanı ve klinik rehber hemşireler öğrencilerin devam

durumlarını kontrol eder ve değerlendirmelerini yapar. Her rotasyon bitiminde, öğrencinin devam durumuna ilişkin durum klinik uygulama koordinatörüne bildirir.

8. Dersin yürütülmesinde bakım planı, vaka tartışmaları vb. aktif öğrenme yöntemleri kullanılır.

GRUP 1	GRUP 2
Hemşirelik Esaslar	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
İç Hastalıkları Hemşireliği	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Halk Sağlığı Hemşireliği
Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Hemşirelikte Yönetim

Dersin Değerlendirilmesi

1. Öğrenci bu derste Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve Zübeyde Hanım Sağlık Bilimleri Fakültesi Uygulama Usul ve Esasları doğrultusunda, mesleki uygulama sorumlu öğretim üyesi/elemanı ve klinik rehber hemşire tarafından değerlendirilir.

2. Klinik rehber hemşireden öğrencileri Hemşirelik Yönetmeliğinde geçen görev, yetki ve sorumluluklar doğrultusunda değerlendirmeleri konusunda destek alınır (“Hemşirelikle ilgili eğitim, danışmanlık, araştırma faaliyetlerini yürütür. Mesleği ile ilgili bilimsel etkinliklere katılır. Toplumun, öğrenci hemşirelerin, sağlık çalışanlarının ve adaylarının eğitimine destek verir ve katkıda bulunur.” Hemşirelik Yönetmeliği- 2010- madde 6/g). Uygulama öncesi eğitim komisyonu tarafından uygulama koordinatörleri iş birliği ile klinik rehber hemşirelere bilgilendirme eğitimleri yapılır.

3. Öğrencinin başarı notu; Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve Zübeyde Hanım Sağlık Bilimleri Fakültesi Usul ve Esasları doğrultusunda belirlenir.

4. Klinik Uygulama I ve Klinik Uygulama II derslerinin not değerlendirilmesi yazılı, vaka/seminer sunumu ve uygulama değerlendirme formları kullanılarak yapılır. Her dönemin klinik uygulama dersleri için uygulama notu dört rotasyon boyunca aldığı notların ortalaması alınarak belirlenir.

5. Uygulama sınavı ise, öğrencilere fakültenin program çıktıları doğrultusunda yapılacak olan objektif yapılandırılmış klinik sınavı içerir.

Değerlendirmede Kullanılacak Formlar

FORM 1

Öğrenci Bilgi Formu: Bu form doldurularak bir tane Klinik Rehber Hemşireye, bir tane

Sorumlu Öğretim Üyesi/Elemanına teslim edilir.

FORM 2

Klinik Rehber Hemşire Değerlendirme Formu: Bu form, dönem başında klinik rehber hemşiresine teslim edilir. Her rotasyon bitiminde klinik rehber hemşiresi tarafından doldurulup imzalandıktan sonra kapalı zarf içinde sorumlu öğretim üyesi/elemanına verilir.

FORM 3

Devam Çizelgesi: Bu form, her uygulama günü sabahı öğrenci tarafından imzalanır. Her rotasyon sonunda ise klinik rehber hemşiresi ilgili yere imza atarak sorumlu öğretim üyesi/elemanına teslim edilir.

FORM 4

Anabilim Dallarına Uygulama Değerlendirme ve Formları: Anabilim dalına ait değerlendirme formları kullanılır.

FORM 1

Öğrenci Bilgi Formu

Öğrenci Adı Soyadı:

Öğrencinin Numarası:

Telefon Numarası:

E-posta:

Adres:

Fotograf

Sorumlu Öğretim Elemanı/Üyesi Adı Soyadı:

Telefon Numarası:

E-posta:

Klinik Rehber Hemşire Adı Soyadı

Telefon Numarası:

E-posta:

FORM 2

	T.C. NİĞDE ÖMERHALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ ZÜBEYDE HANIM SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ KLİNİK UYGULAMA I/II DERSİ KLİNİK REHBER HEMŞİRE DEĞERLENDİRME FORMU		
ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:		NUMARASI:	
	Yeterli	Geliştirilmesi Gerekir	Yetersiz
A. Profesyonel Davranış (20 puan)	2 puan	1 puan	0 puan
Çalışma Saatlerine Uyuma			
Profesyonel Görünüm			
Sorumluluk Alabilme			
Öğrenmeye İstekli Olma			
Eleştirilere Açık Olma			
Sorun Çözme Becerisi			
Karar Verme Becerisi			
Eksiklerini Fark Etme ve Geliştirmek İçin Çaba Gösterme			
Hatalarını Fark Etme ve Düzeltmek İçin Çaba Gösterme			
Zamanı Etkin Kullanma			
B. Kişilerarası İlişkiler (10 puan)	5 puan	4 puan-1 puan arasında değerlendirilir	0 puan
Bakım Verdiği Hasta/Sağlıklı Birey ve Ailesi ile İletişim			
Sağlık Ekibi Üyeleri ile İletişim			
C. Temel Hemşirelik Becerilerini Uygulama (20 puan)	4 puan	3 puan-1 puan arasında değerlendirilir	0 puan
Hemşirelik Uygulamalarına Aktif Katılım			
Hemşirelik Uygulamalarını Yapabilme Becerisi			
Teorik Bilgiyi Uygulamalara Aktarabilme			
Hemşirelik Uygulamalarının Sonuçlarını Değerlendirme			
Asepsi Kurallarına Uyuma			
D. Sağlıklı/Hasta Bireyin Hemşirelik Bakım Süreci (25 puan)	5 puan	4 puan-1 puan arasında değerlendirilir	0 puan
Verileri toplama			
Hemşirelik tanımlarını belirleme ve öncelik sırasına koyma			
Amaca uygun hemşirelik bakım girişimlerini planlama			
Planlanan hemşirelik bakım girişimlerini uygulama			
Planlanan bakımı değerlendirme			
E. Sağlıklı/Hasta Bireyin/Ailenin Eğitimi (9 puan)	3 puan	2 puan-1 puan arasında değerlendirilir	0 puan
Bakım Verdiği Birey ve Ailenin Eğitim Gereksinimlerini Belirleyebilme			
Sağlıklı/Hasta Bireyin Eğitimi Planlama			
Uygun Sağlıklı/Hasta Birey Eğitimi Uygulama			
F. Etik İlkeler (16 puan)	4 puan	3 puan-1 puan arasında değerlendirilir	0 puan
Hasta yararını düşünme/ hastaya zarar vermeme			
Hastanın otonomisine/özerkliğine saygı duyma			
Hastalar arasında adalet ve eşitliği gözetme			
Hastanın mahremiyetine saygı duyma/sır saklama			
TOPLAM PUAN			
DEVAMSIZLIK SÜRESİ			

20..-20... Yarıyıl Klinik Uygulama I-II Dersi Rotasyon Planı

Klinik Uygulama I Dersi Rotasyon Planı				
Tarihler	Başlangıç: Bitiş:	Başlangıç: Bitiş:	Başlangıç: Bitiş:	Başlangıç: Bitiş:
Grup 1 Ders Paketi	Hemşirelik Esasları	İç Hastalıkları Hemşireliği	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Grup 2 Ders Paketi	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Halk Sağlığı Hemşireliği	Hemşirelikte Yönetim

Klinik Uygulama Rotasyon Planı Örneği

Toplam **160 öğrenci**, iki uygulama paketine eşit olarak dağıtılır:

- **Grup 1 Paketi:** 80 öğrenci
- **Grup 2 Paketi:** 80 öğrenci

Her paket içerisindeki öğrenciler, klinik yoğunluğu dengelemek amacıyla kendi içinde **4 alt rotasyon grubuna** ayrılır:

- A Grubu → 20 öğrenci
- B Grubu → 20 öğrenci
- C Grubu → 20 öğrenci
- D Grubu → 20 öğrenci

Her öğrenci dönem boyunca paketindeki 4 dersi sırasıyla tamamlar. Rotasyon süresi toplam **14 hafta** olup **4-3-4-3 hafta** şeklinde planlanır.

GRUP 1 PAKETİ

Dersler

1. Hemşirelik Esasları
2. İç Hastalıkları Hemşireliği
3. Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
4. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Rotasyon Planı

Hafta	A Grubu	B Grubu	C Grubu	D Grubu
1-4	Hemşirelik Esasları	İç Hastalıkları Hemşireliği	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
5-7	Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Hemşirelik Esasları	İç Hastalıkları Hemşireliği	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
8-11	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Hemşirelik Esasları	İç Hastalıkları Hemşireliği
12-14	İç Hastalıkları Hemşireliği	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Hemşirelik Esasları

GRUP 2 PAKETİ

Dersler

1. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
2. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
3. Halk Sağlığı Hemşireliği
4. Hemşirelikte Yönetim

Rotasyon Planı

Hafta	A Grubu	B Grubu	C Grubu	D Grubu
1-4	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Halk Sağlığı Hemşireliği	Hemşirelikte Yönetim
5-7	Hemşirelikte Yönetim	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Halk Sağlığı Hemşireliği
8-11	Halk Sağlığı Hemşireliği	Hemşirelikte Yönetim	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
12-14	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Halk Sağlığı Hemşireliği	Hemşirelikte Yönetim	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği